

VSEM OBČINAM REPUBLIKE SLOVENIJE

ZADEVA: Odziv na Strokovne smernice – standardi in normativi za izvajanje 24-urne dežurne službe

Odbor pogrebnih dejavnosti pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je bil obveščen, da ste nedavno s strani Gospodarske zbornice Slovenije, Zbornice komunalnega gospodarstva (GZS-ZKG) prejeli dopis "Strokovne smernice – standardi in normativi za izvajanje 24-urne dežurne službe" z dne 20.05.2019 podpisanega s strani direktorja Sebastijana Zupanca (v nadaljevanju: Strokovne smernice), ki naj bi bile priporočila občinam za oblikovanje izvajanja gospodarske javne službe 24-urne dežurne službe na območju posamezne občine.

Opozarjamo, da Strokovne smernice, ki ste jih prejeli s strani GZS-ZKG predstavljajo enostransko pripravljene in z ostalimi deležniki oz. izvajalci na trgu pogrebne dejavnosti neusklajene standarde in normative, ki pravno ne morejo in ne smejo biti zavezujoče za občine, saj niso ne zakonsko predpisane, kot tudi nimajo zavezujoče moči zakona ali avtentične razlage določb zakona, konkretno Zakona o pogrebnih in pokopaliških dejavnostih (ZPPDej, Ur. l. RS št. 62/19).

62. člen ZPPDej jasno določa, katere podzakonske predpise izda Vlada RS in pristojna ministrstva ter tudi da Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, določita podrobnejše osnovne standarde in normative za osnovni pogreb iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona. Med temi podzakonskimi akti in standardi ter normativi pa zagotovo ni zakonskega pooblastila GZS-ZKG, da bi lahko izdala Strokovne smernice kot priporočila občinam za oblikovanje izvajanja gospodarske javne službe 24-urne dežurne službe na območju posamezne občine.

Opozarjamo, da določbe zakona v Republiki Sloveniji edino lahko tolmači zakonodajalec t.j. Državni zbor RS preko instituta avtentične razlage zakona in sodišča pri odločanju v konkretnih primerih. Tako je v enem od konkretnih primerov Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu s pravnomočno sodbo v zadevi pod opr. št. ZSV 132/2018 z dne 03.12.2018, v 10. točki obrazložitve sodbe zapisalo, cit.: "...da 24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe, medtem ko 24-urna dežurna služba ne zagotavlja tudi prevoza pokojnika od kraja smrti na njegov dom ali v mrliško vežico na pokopališču, kadar takšen prevoz želijo pokojnikovi svojci."

Po našem mnenju 24-urna dežurna služba, kot jo opredeljuje 8. člen ZPPDej, tako po jezikovni kot teleološki (namenski) razlagi obsega vsak prevoz pokojnika iz kraja smrti zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in ne čisto vsakega "prvega prevoza" pokojnika iz kraja smrti. V okviru 24-urne dežurne službe še posebej ne sodijo prevozi takrat, kadar se pokojni že nahaja v hrambi zdravstvenih in drugih javnih institucionalnih ustanov. Omenjene ustanove so prav tako izvajalci javne gospodarske službe in po zakonskih predpisih bi morale zagotavljati hrambo vseh pokojnih državljanov pod

enakimi pogoji, kar pomeni, da ne smejo brez naročila in vednosti svojcev, kot naročnikov in plačnikov pogreba, naročati odvoze pokojnikov kar direktno komunalnim podjetjem, kot izvajalcem 24-urne dežurne službe, pri tem pa so ostala pogrebna podjetja diskriminirana. Enako velja tudi v primerih, ko pokojniki umrejo doma in mrliški ogledniki naročajo odvoze pokojnikov. Kot rečeno pri tem ne sme prihajati do diskriminacije pogrebnih podjetij, ki ne izvajajo 24-urne dežurne službe, saj tovrstni prevozi ne spadajo pod 24-urno dežurno službo.

S takšnim razumevanjem in tolmačenjem 24-urne dežurne službe, kot ga na podlagi MGRT povzema GZS postajajo občani primestnih in manjših občin neenakopravni in drugorazredni državljani, ki plačujejo in zagotavljajo velikim občinam in njihovim javnim komunalnim podjetjem donosen posel nepotrebne prevažanja pokojnih. S takšnimi dodatnimi prevozi se ustvarja monopolizacija pogrebnih storitev v posameznih občinah, vse na škodo končnih uporabnikov oziroma svojcev. V vseh manjših in primestnih občinah se prevozi v okviru 24-urne dežurne službe za občane posledično podražijo od 160€ do 400€. To je nedopustno početje, na kar smo ves čas priprave zakona opozarjali s strani zbornice, da se to lahko zgodi, pa je bilo ves čas s strani predstavnikov pristojnega ministrstva (MGRT), kot pripravljavcev novega zakona, večkrat javno zagotovljeno, da to ni namen novega zakona in se to ne bo in ne sme zgoditi.

Pričakujemo, da kot izvoljeni predstavniki svojih občanov ne boste sprejemali takšnih odlokov in odločitev, ki bodo v škodo vašim občanom. Le ti marsikje že sedaj brez možnosti odločanja o svojih najbližjih, kadar ti umrejo v bolnišnici ali domu za ostarele, zaradi vaših morebitnih prenegljenih in škodnih odločitev plačujejo nepotrebne in nehumane dodatne prevoze.

Zato na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije pričakujemo, da boste občine sprejemale preudarne odločitve, s čimer boste zagotovili enakopravnost svojih občanov in pogoje za konkurenco pogrebnih podjetij, ki izpolnjujejo zakonske pogoje, pri nudenju pogrebnih storitev končnim uporabnikom.

S tem boste vzpostavili pogoje za cenovno ugodne in kakovostne pogrebne storitve, kar bo nenazadnje zagotovilo za najvišji možni nivo pietete do pokojnih in spoštovanje načel mrliško pregledne službe ter sanitarne doktrine.

Lep pozdrav!

Danijel Lamperger

Direktor OZS

Jožica Coif, l.r.

Predsednica Odbora pogrebnih dejavnosti

Poslano:

- naslovu
- članom odbora pogrebnih dejavnosti
- SOS
- ZMOS
- ZOS